

Məmur həmkarlarımız

Nicat Dilqəmli

“Yeni Azərbaycan” qəzeti yeni layihə ilə oxucuların görüşünə gəlir. “Məmur-jurnalistlər” layihəsinin ilk qonağı “Azəriqaz” İstehsalat Birliyinin İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin rəisi Eldəniz Vəliyevdir.

Etimadı doğrultdum

- Neçə ildir jurnalistika sahəsindəsiniz?

- 1997-ci il sentyabrın 21-də ANS telekanalının xəbərlər departamentində təcrübəli-müxbir olaraq əmək fəaliyyətinə başlamışam. 3 ay təcrübəçi olduğdan sonra qərar verilib ki, məni xəbərlər xidmətinə müxbir vəzifəsinə götürsünlər. Bir neçə il müxbir kimi çalışmışam, sonra məni xəbərlərin gündüz buraxılışının aparıcısı kimi sınaq istədilər. Və sonrakı gedişat göstərdi ki, mən etimadı doğrultdum. Çünki sonradan mənimlə əməkdaşlıq fəaliyyətini daha da genişləndirdilər. ANS telekanalında yayımlanan, demək olar ki, bütün ictimai-siyasi verilişlərin aparıcısı olmuşam. Uzun illər xəbərlərin ana buraxılışının, həmçinin Azərbaycan telekanalında bu gün də xatırlanan “Nəzər nöqtəsi” tok-şousunun aparıcısı olmuşam. Bir həftə Qənirə Paşayeva aparırdı, bir həftə mən. Eyni zamanda, bir neçə il “Əhatə dairəsi”nin aparıcılığını etmişəm. Bundan əlavə, bir neçə televiziya dövlət almışam və həmin kanallarda müxtəlif vəzifələrdə çalışmışam.

- Quruma mətbuat xidməti təyin edilməyiniz barədə xəbəri necə qarşıladınız?

- Bu mənim heç sevmədiyim bir işdir. Bu təyinat qədər bir neçə nazirlikdən mətbuat xidmətinin rəhbəri, ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin rəisi vəzifələri təklif olunmuşdu, ancaq düşünmədən imtina etmişdim. Mən hətta bir dəfə bu barədə sosial şəbəkədə paylaşım etmişdim. Orada qeyd etmişdim ki, bəzi mətbuat xidmətlərinin rəhbərini çıxmaq şərti ilə siz mətbuat xidmətinin rəhbəri deyilsiniz, mətbuatdan mühafizə xidmətinin rəhbərisiniz. Yeni bu qədər sevmədiyim bir şeydir. Mən indi də elə fikirdəyəm ki, bəzi mətbuat xidmətlərinin rəhbərləri yalnız və yalnız bir məqsəd üçün qurumun mənafeyinə qorumaqla məşğuldurlar. Mənə elə gəlir ki, mətbuat əlaqələndiricisi ədalətli olmalıdır, çalışdığı qurumla vətəndaşlar arasında olan narazılıqları, təklifləri həmin qurumun rəhbərinə çatdırmalıdır, həllində müəyyən mənada rol oynamaqlıdır. Mən də işimi məhz bu istiqamətdə qurmağa çalışıram. Çalışırım ki, həm media, həm də ictimaiyyət tərəfindən mənə ünvanlanan narazılıqları, təklifləri, tərifləri “Azəriqaz” IB rəhbərinə çatdırım. Həlli ilə işə artıq rəhbərlik məşğul olur. Mənim işim yalnız onları məlumatlandırmaqdan ibarətdir. Vəzifəmin adına adekvat olmağa çalışıram.

Peşəkar, ədalətli və sadə olmaq

- Sizcə, yaxşı mətbuat katibi olmaq üçün 3 əsas məqam nədir?

- Birinci növbədə peşəkarlıq. İstər jurnalistika, istərsə də əlaqələndirmə sahəsində peşəkarlıq olmalıdır. Əgər peşəkarsansa, digər kiçik detallar öz yerini tapacaq. İkinci məqam isə ədalətli olmaqdır, mütləq ədalətli olmalısın. Peşəkarlıq, həm də ədalət əmsali ilə ölçülür. Ədalətli deyilsənsə, deməli, balans qorunmayacaqsın. Balansı qorunmayacaqsansa, istər jurnalistikanın, istər mətbuat katibi vəzifəsinin qızıl qaydalarını pozacaqsın. Ədalətli olduqda sən yalan danışmayacaqsın. Nə öz rəhbərinə məmur kimi yalan deyəcəksən, nə də mətbuat nümayəndələrinə, hansı ki, sən peşə məsələdaşların olublar. Belə olduqda halda, sən sevəcəksən və hansısa bir yanlışlığın olanda istər rəhbərin, istərsə də media nümayəndələri tərəfindən başlanılacaq. Onlar biləcəklər ki, sən bu səhvi düşünülmiş şəkildə etməmiş. Üçüncü isə sadəlikdir. Dində də var bu. Təkbəbülülük Allahın sevmədiyi keyfiyyətlərdən biridir. Elə Allahın yaratdığı insanlar da təkbəbülül insanları sevmirlər. Peşəkar, ədalətli və sadə olmaq...

Özümüzə biznesdə yoxlamaq istəmişəm, amma...

- Ümmüyyətlə, jurnalist, yoxsa məmur - hansı daha yaxşıdır?

- Bu dünyada ən yaxşı bacaracağım iş jurnalistikadır. Mən xırda məi-

şət problemlərinin əlində aciz qala biləcək bir adamam. Məsələn, evdə adi bir işıq lampası xarab olduğu halda, mən bunu özümə problem edirəm. Hətta belə xırda məsələlər üçün usta çağırıram və buna görə saatlarımı itirməli oluram. Dəfələrlə özümü biznesdə yoxlamaq istəmişəm, amma hər dəfə minimum 20 min manat ziyanla qurtarmışam. Deyilənə görə, mənə jurnalistika pis alınmır. Görünür, ən çox sevdiyim üçün ən yaxşı gördüyüm iş budur.

Abonentlərin hamısı ödənişi vaxtında etmir

- Digər xidmət sahələrindən fərqli olaraq niyə bildirişlər ayda iki dəfə verilir?

- Ayın 15 günündə verilən bildiriş xəbərdarlıq məqsədi daşıyır. İkinci bildiriş isə kontrol üçündür. Abonentlərin hamısı ödənişi vaxtında etmir axı. Həm də bir növ xatırladırıq, abo-

var? Biz həmin o sayğaclarla xüsusi cihaz yerləşdirəcəyik. O cihazın üzəri şüşə ilə bağlanacaq, dörd bir tərəfdən plomblanacaq. Nəticədə nə bizim əməkdaşlarımızın, nə də abonentlərin müdaxiləsi mümkün olacaq. Bu cihaz vasitəsilə həm abonentin sərfiyyatını görə biləcəyik, həm də borclu olduğu halda verilən müddət bitdikdən sonra Nazirlər Kabinetinin qərarına uyğun olaraq qaz verilişi avtomatik dayandırılacaq. Bu da “Azəriqaz” IB əməkdaşları ilə vətəndaşlar arasındakı birbaşa kontaktı aradan qaldıracaq, belə olduğu halda, xoşagəlməz hallar yaşanmayacaq. Abonent ödənişini etdiyi halda yenidən qazın verilişi avtomatik bərpa olunacaq. Eyni zamanda, bu qurğu vasitəsilə ödənişi onlayn keçirməyə də nail olacağıq. İndi müqayisə edək, smart tipli daha yaxşıdır, yoxsa bizim sifariş verdiklərimiz həmin o cihazlar?

Biz daha modern yol seçmişik

Kütləvi smart tipli sayğaclarla keçid nəzərdə tutulmayıb



menti bir az da məsuliyyətli olmağa dövlət edirik ki, heç olmasa, 30 günün tamamında yığıma nail ola bilək. 15 gündən sonra xəbərdarlıq bildirişi verilməsinin ardınca abonent ödənişi etmirsə, mavi qazın verilişi dayandırılır, 30 günün tamamında dayandırılır.

- Smart tipli sayğaclarla bağlı vəziyyət nə yerdədir, ölkə üzrə tam keçid nə vaxta planlaşdırılır?

- Əvvəla, “smart tipli” deməyiniz məni sevindirir. Niyə sevindirir? Çünki artıq xeyli müddətdir abonentlərə izah etməyə çalışırıq ki, Azərbaycanda smart sayğaclar - ağıllı sayğaclar olmayıb. Sadəcə olaraq əvvəlcədən ödənişli olduğuna görə bu sayğaclarla “smart tipli” sayğaclar deyilir.

2021-ci ildə təxminən 40 min smart tipli saygac quraşdırmışdıq. Effektivliyi də görürük. Ölkə üzrə 2 milyon 400 minə yaxın abonentimiz var. Hər il abonentlərimizin sayı təxminən 80 min nəfərə qədər artır. Onlardan təxminən 1 milyon yarımı mexaniki, yəni sonradan ödənişli sayğaclarıdır və təxminən 900 mini smart tiplidir. Nədənə abonentlərdə sonradan ödənişli, yəni mexaniki sayğaclarla qarşı az da olsa, inamsızlıq var, smart tipli saygac istəyirlər və bu, abonentin öz istəyi ilə olan bir şeydir. Biz heç vaxt kütləvi smart tipli sayğaclarla keçidi nəzərdə tutmamışıq. Biz daha modern yol seçmişik. Təxminən iki ay əvvəl Gəncə Cihazqayırma Zavodu ilə “Azəriqaz” IB arasında memorandum imzalandı. Bu memorandumla Gəncə Cihazqayırma Zavodu ilə Almaniyanın məşhur bir şirkəti müştərək saygac istehsalına başlayacaq. Artıq “Azəriqaz” IB olaraq 10 min bu tip saygacın istehsalını sifariş vermişik. Bu sayğaclar sonradan ödənişlidir, smart tipli deyil. Amma burada nə

Sizi həmin ərazilərlə tanış da edə bilərəm

- Arxada qoyduğumuz ildə qurumun əldə etdiyi uğurlar barədə nə deyə bilərsiniz?

- Mən 6 aydır ki, bu qurumla birlikdə çalışmaq şansını qazandım. Mənim üçün çox xoş oldu. Çünki bu qurumun rəhbər heyətinin işindəki şəffaflığı, sağlam yanaşma tərzini gördükdən sonra qərar verdim və bunu ona görə şans kimi dəyərləndirdim.

6 ay ərzində sevə-sevə proseslərin içində oldum. Fəaliyyətə başladığım gündən bir həftə sonra “Açıq mikrofon” aksiyası keçirilməyə başladı. Bu aksiya istər xidmət sahələri olsun, istərsə də digər dövlət qurumları üçün bir sığrayış oldu. Bunu sadəcə vətəndaşlarımızın və medianın reaksiyasından görə bilərik. Biz vətəndaşın ayağına getdik. Elan etdik ki, yaxınlaşın bizim mobil sayyar qəbul otağına və nə varsa, deyin. Beş ay yarım ərzində 36 aksiya keçirmişik, bunların 30-da iş bitib. Sizi həmin ərazilərlə tanış da edə bilərəm.

Baş direktorumuzun təşəbbüsü ilə “Açıq qapı” aksiyasına start verdik. Bu aksiyada media nümayəndələrinin onlayn iştirakı nəzərdə tutuldu, sonradan QHT-lər, sırayı vətəndaşlar da bu prosesə qoşuldular. Şəxsən baş direktorun özü iştirak edir. İstənilən jurnalist bizim konfrans zalına yaxınlaşdı və sualına cavab ala bilər. Orada əvvəlcədən hazırlanmış sual-cavabları görə bilərsiniz. Məqsəd o idi ki, birliklə vətəndaş məsuliyyəti arasındakı bariyeri götürək.

Saygılaşma ilə bağlı böyük işlər görülüb. 55 kənd və yeni yaşayış massivlərinin qazlaşdırılması prosesini Birliyimizin daxili imkanları hesabına həyata keçirmişik. 2021-ci ilə kimi bizə dövlət büdcəsindən vəsait ayrılırdı, amma artıq qurum öz daxili imkanları hesabına bunu həyata ke-



da, bir neçə saniyəlik hava gələ bilirlər. Bu da heç nəyə təsir etmir. Və ən əsas məqamı qeyd etmək istərdim ki, “Azəriqaz” IB bu qədər ciddi təhlükənin altına girməz.

Qazlaşmanın səviyyəsi 96 faiz üzərindədir

- Ölkə üzrə ümumi qazlaşma səviyyəsi neçə faizdir?

- Cənab Prezident də öz çıxışlarında dəfələrlə vurğulayıb ki, qazlaşmanın səviyyəsi 96 faiz üzərindədir. Sual yaranır ki, Lerikin 8 kəndində, Ağcabədinin 6 kəndində, İmişlinin 4 kəndində qaz olmadığı təqdirdə, qazlaşmanın səviyyəsi necə 96 faiz ola bilər? Bu, əhalinin sayına görədir. Çünki kənd var ki, 6 evdən ibarətdir. Azərbaycanda 900-ə yaxın kənddə qaz yoxdur, onun 400-də ümumiyyətlə, heç vaxt qaz olmayacaq. Çünki relyef baxımından bu mümkün deyil. Bundan digər nazirlik və qurumlar da xəbərdardır.

Bu problemin həlli üçün müəyyən müzakirələr aparılır. Məsələn, düşünülür ki, hansısa daşına bilən qaz qurğuları aparılırsın və həmin abonentlərimiz bu qaydada qazla təmin edilsin. Başqa variantlar da var. Hələ ki, bu barədə bir neçə variant var, müzakirələr gedir.

Düşünürəm ki, indi ölkəmizdə hansısa evdə şəkil çəkmək üçün mobil telefon olmasın

Oxuculardan gələn suallardan biri belədir:

“Limitin sıfırlanması üçün biz şəkil çəkib atmamışıq... Bu, nə oyundur əhalinin başına açılır?”

Bu, tələb deyil, sadəcə xahişdir. Və nəzərə alsaq ki, bu, bir neçə saniyə vaxt tələb edir, başa düşürəm ki, burada nə problem var axı? İnsanlar mənə müraciət edirlər ki, göndərməmişəm, cavab gəlməyib. Əgər göndəriblənsə, sən öz öhdənə düşməni etdin, qalanı bizim əməkdaşlarımızın üzərinə düşür.

Düşünürəm ki, indi ölkəmizdə hansısa evdə şəkil çəkmək üçün mobil telefon olmasın.

Hər bir saygacın istifadə müddəti var

“Abonente xəbər vermədən elektron, kartla olan sayğacların mexaniki köhnə sayğaclarla dəyişdirilməsi qanunsuz olduğu halda, niyə hələ də buna davam edirlər? 10 yanvardır, hələ də sayğaclar sıfırlanmayıb. Cibimizə niyə girirlər?”

Hər bir saygacın istifadə müddəti var. Müddət bitdikdən sonra yoxlanılmağa aparılır. Hansısa problem olduğu halda, saygac yanlış yazır, az yazır. Bu da abonentin öz xeyrinə olduğu üçün bizə xəbər verməlidir. Amma fakt aşkarlandıqdan sonra abonentin işlətdiyi qazın ödənişi borc olaraq hesablanır.

Artıq proses bitib

“Mexaniki saygac istifadəçiləri arasında müxtəlif səbəblərdən saygacın şəklini çəkib göndərə bilməyənlər varsa, onlar nə etməlidirlər? (Qeyd - vaxt 19 yanvarda bitir)”

Heç bir problem yaranmayacaq, biz sadəcə kömək məqsədilə bunu istəmişdik. Artıq proses bitib.

Yanvarın sonunda bildirişlər göndəriləcək

“Ayrı-ayrı rayonlar üzrə sərfiyat, xərclər, abonent sayı haqda datalar nə vaxt açıqlanacaq?”

Yanvarın sonunda bildirişlər göndəriləcək.

“Nəyə görə borc bildirişi təqdim edib, ödəmə müddəti təyin etmədən gəlib qazı kəsirlər? Lakin borcu ödədiyim halda qazı bərpa etmirlər, hələ bir saygacın “vintil”ini söküblər aparırlar. Borc ödəyənə sonradan mən nəyə görə xəbər verməliyəm ki, gəl qazı aç?”

Belə bir hal qətiyyətlə qazılmaz.